

A leigázott Jugoszlávia népeinek harca

Josip Broz-Titó, Jugoszlávia marsallja 1944 áprilisában a fenti címen összefoglaló nagy cikket írt egy angol folyóirat számára a jugoszláv szabadságharc eddigi eseményeiről, a népfelzabáló hadsereg emberfeletti küzdelméről, a jugoszláv népkormány megalakulásáról. A cikk megjelenésének idején Magyarország már egy hónapja nyögte a német megszállás igáját, Jugoszlávia pedig ugyanakkor hároméves szabadságharc eredményeit vehette számba, hősi áldozatokra lehetett büszke és megpróbált, bizakodva nézhetett jövője elé.

Titó marsall cikkét most fűzet formájában magyarul is közzétette a „Szikra” kiadó vállalat. Alig képzelhetünk ma időszerűbb tájékozódást, mint részleteiben is megismerni a szomszéd állam népeinek harcaát, a legilletékesebb forrásból szerezni tudomást a gyűlölt leigázóval szemben vívott egyenlőtlen küzdelemről. A történelem színe előtt nemcsak ismeretre, hanem jóvátételre is kötelesek vagyunk Jugoszlávia iránt; annál mélyebb az ok az ismerkedésre, annál teljesebb befogadásra kell hogy találjon bennünk minden tanulság, ami a szomszéd nép nagyszerű harcából számunkra mint történelmi figyelmeztetés érvényes.

Titó marsall röviden, vitagosan fogalmazza meg a jugoszláv ellenállás értelmét: „Háromévi emberfeletti harcunk során olyan megpróbáltatásokon mentünk keresztül, olyan körülmények között harcoltunk, amilyenre talán az egész történelemben nincs példa. Egy kis oázis voltunk Hitler európai erődítményében, amelyet az óriási ellenesleges tulerő állandóan meg akart semmisíteni. Vajjon mi akadályozta meg Hitler tervének megvalósítását? Először: népeink lörheletlen akarata és elhatározása, hogy inkább meghalnak fegyverrel a kézben, de nem lesznek a fasiszta hódítók rabszolgái. Másodsor: a mély hit, hogy a szövetségesek a Szovjetunióval az élen győzni fognak. Harmadsor: a gigászi egyenlőtlen harc folyamán létrejött és kifejlődött a mi hősi Népfelzabáló Hadseregünk, amely a legnagyobb ütközetekből is mindig keményebben és edzettebben került ki.”

Magyarországnak valójában nem kellene történelmi lelkesítő példáért a szomszédba menni, azonban egy vétkes korszak mulasztásai és tudatos hamisításai következtében úgy gázolt át rajtunk a történelem, hogy multunk legjobb fegyverei nem lehettek a kezünkben. Rákóczi, Kossuth szabadságharcának emlékét gyáva hazugsággal irtotta az a korszak s mikor a nemzet legbelsőbb erőinek mozgósítására és kiképzésére lett volna szükség a legnagyobb veszéllyel szemben, akkor olcsó győzelmei szégyenteljes mámorát terjesztette, „Nagymagyarország” híu ábrándját hirdette a kis magyar népet fenyegető valóság leplezésére. Nem lehet elolvasni Tito könyvét anélkül,

hogy szigorú lelkiismeretvizsgálatot ne tartsunk, hogy egyenes számadásra ne kényszerüljünk multunkról, jelenünkről. Nem gondolhatunk arra, hogy méltó szomszédja voltunk Jugoszláviának, de minden romlásunk közt is megmaradt történelmünk egyetlen érvényes hagyománya: *harc a magyar szabadságért.*

Nem szavakban szól hozzánk a történelmi figyelmeztetés, hanem a tények szigorúságával. Titó könyvében nyoma sincs egyetlen frázisnak sem, mikor a jugoszláv népek nagy erőfeszítéséről beszámol; a magyar nép sem tarthatja tragikus páthozsba multjának hibáit. Eppen ezért nem elég, ha elismeréssel és csodálattal szemléljük Jugo-

szlavia harcát: követendő példát kell látnunk a nagyszerű küzdelemben. Jugoszlávia négy évi súlyos áldozattal, sokszor csak a távoli győzelem reményével folytatta az ellenállást s így jutott odáig, hogy ma a dunai államok közül elsőnek tarthat igényt a méltó helyre Európa szabad nemzeteinek sorában.

Magyarország ma ott tart, hogy ismeri Kossuth szavainak igazságát: „Összelept a nép uj-jászülethet, de öngyilkos nemzetre nincs feltámadás.” Előtünk az ujjaépítés nagy munkája, előttünk a harc szabadságunk végleges kivívására és e nagy feladatok elvégzésében Jugoszlávia nemcsak ösztönző példaképünk, hanem a vele való viszony, a méltó szomszéd-ság helyreállítása harcunknak egyik nagy eredménye is lesz.

Erdei Sándor.

Megalakult a DISz Egyetemi tagozata

Február 14-én, szerdán délután a szegedi egyetemisták nagy lépéssel haladtak előre azon az uton, amely az értelmiségi, munkás- és paraszti ifjúság végső nagy összefogásához vezet az új demokratikus Magyarországnak. Az egyetemi hallgatók néhány tagja már régóta foglalkozott azzal a gondolattal, hogy az egyetemi ifjúságot is állandó szervezetbe kellene tömöríteni. Ehhez az eszméhez azután mind többen és többen csatlakoztak, felismerve azt a nagy feladatot, amely az értelmiségi ifjúságra vár. A DISz örömmel fogadta az egyetemi ifjúság jelentkezését. Vasárnap délelőtt a szövetségben tartott egyetemi nagygyűlés után szerdán délután került sor a tiszt-

kar megválasztására.

Elnök *Kerényi Károly* vegyészhallgató, titkár *Honti Géza* orvostanhallgató, a kulturális ügyek vezetője *Herman József* bölcsészhallgató, sajtó-vezető *Lasz gallner Zoltán* bölcsészhallgató, propaganda-vezető *Kenderesi Mihály* bölcsészhallgató, gazdasági ügyek vezetője *Balogh Ilona* vegyészhallgató lett.

A tisztikar két tagja bekerül a DISz központi vezetőségébe is. A megválasztott tisztikart és a jelenlévőket a DISz vezetősége nevében *Forgách István* elnök üdvözölte meleg szakkal, kérve az egyetemistákat, hogy minden téren vegyék ki részüket az értelmiségi, munkás és paraszti ifjúság együttesének áldozatos munkájából. L. Z.

Szombaton mutatkozik be a DISz kamaraszínháza

Lelkesítően szép dologra készül a *Demokratikus Ifjúsági Szövetség* Műkedvelő kamaraszínházát létesítettek, amely szombaton, 17-én délután 3 órakor mutatkozik be a szegedi közönségnek az ifjúsági szövetség Tisza Lajos-körút 13. szám alatti székházában. Áhitalos művészszereket és egyfajta szent lát heviti ezeket az ifja-

Kamara Színház

(Városi Zeneiskola)

Február 17-én A-bérletben

Helyet az ifjúságnak

A Kamara Színház bérletei: Február 17-én A. bérlet, 18-án bérletszűnet, 19-én B. bérlet, 20-án —, 21-én minden jegy elkelt, 22-én minden jegy elkelt, 23-án — 21-én minden jegy elkelt, 25-én délelőtt minden jegy elkelt, 25-én délután —, 26-án —.

Jeszek a Délmagyarországnál.

kat: behizonyítani, hogy a színjátszás eszközeivel szolgálni tudják a felvilágosodást, a demokratikus eszmék fenségét és szabadságát. Az alkotás lázától túlfűtöttek, új utakon próbálnak elindulni ezek a fiatalok. Érzik, hogy a játék áll legközelebb az ősi emberi lelkiességhez s értékeli annak páratlan propagandatív jelentőségét. Műkedvelők a szó legnemesebb értelmében, kedvelik és tisztelettel, ráongással szolgálják a művészetet. Szeged társadalmának őszinte szeretettel és megbecsüléssel kell figyelnie munkájukat.

Megtekintettük a fiatalok kamaraszínházának egyik próbáját. Nem a bemutatkozás alkalmával színrekerülő „Helyet az ifjúságnak!” című darabét, hanem a soronkövetkező „IV. Henrik” című *Pirendello*-drámáét. A dráma első rendelkező próbáján voltunk jelen s az, ami meglepett: a fiatal színjátszók imponáló komolysága, amellyel felfogják feladatukat s a jelentkező nehézségeket. A másik feltűnő jelenség egy fiatalember, *Rozsos István* megkapó és egyáltalában nem mindennapi színjátszó képessége. Ő alakítja majd a *Pirendello*-dráma címszerepét s már a rendelkező próbán annyi művészi hajlandóságot és kifejezésbeli erőt árult el, hogy a

legszebb reményekre jogosít. Eppen ilyen meglepő az az intelligencia és összefogó stíluskészség, amellyel a fiatal *Horvai István* irányítja a próbákat. *Bolh Béla*, a kiváló rendező vezette be a szinpadra rendezés titkaiba.

A fiatal színjátszó társaság nagyszabású programot tűzött maga elé. A IV. Henrik után *Háy Gyulának* Moszkvában, tavaly megjelent „Németek” című drámáját adják elő. A darab 1941-ben játszódik le az orosz-német háború kitörésének előestéjén. Ezenkívül a „Mizantrop” című Molière-vígjáték, *Bernhard Shaw*: „Az orvos dilemmája” és *Gogoly*: „Revizor”-a szerepel még a színjátszó ifjak legközelebbi műsorán. (i.)

Szegedi hírek

Szolgáltatás győgszertárak:

Takács István, Klauzál-tér 3. Telefon: 13-59. Huszáry Keresztes Béla dr., Petőfi Sándor-sugárút 41 b. Telefon: 17-77. Nemez Dezső, Csongrádi-sugárút 11. Telefon: 13-61.

—oOo—

— Uj tanácsosokat nevezett ki a megyéspüspök. Dr. *Hamasz Endre* megyéspüspök „parochus consultor”-okká, egyházmegyei tanácsosokká nevezte ki: *Kiss Gyula* szatymazi, *Inczedy László* móravárosi, dr. *Juhász Kálmán* kübekházi és *Kleitsch Mátyás* kiszombori plébánosokat. Az új tanácsosok közül egyidejűleg *Inczedy László* móravárosi plébános kintüntetés-ként jogot kapott a vörös öv viselésére.

— Felhívás! A Kormányhoz mindenemű írásbeli közlést, beadványt stb. kizárólag a Délmagyarország kiadóhivatala továbbít.

Színházi műsor

A Városi Színház előadása a málnaptól délután 3 órakor kezdődnek.

Pénteken délután *Radnóthy Éva* felléptével: *Marica* grófnő.

Szombaton *Beregi Oszkár* felléptével: *Tűzmadár*.

Vasárnap, hétfőn, kedden *Pataky Kálmán* a világhírű kamaracénekes és *Radnóthy Éva* felléptével: A mosoly országa.

Szerdán, csütörtökön, pénteken *Pataky Kálmán* és *Beregi Mária* és *Beregi Oszkár* felléptével: *Szókimondó* aszonyság.

Mozik műsora:

Széchenyi Mozi:

Ma *Karady Katalin* páratlan izgalmas filmje: *Machita*, kémtörténet.

Belvárosi Mozi:

Ma *Lángoló* fiatalság. Főszereplők *Nagy Kató* és *Georg Richard*.

Korzó Mozi:

Ma *Rablólovag*, nagykiállítású kalandorfilm. Főszereplő: *Amadeo Nazzari*

Villanyáram korlátozása miatt, csak fél 3-kor tartunk előadást

Megnyílt

műstoppoló

Tisza Lajos-körút 13 sz. fsz. 1. Naponta 9-11-ig.

Szakadt, molyrágott, kiégett ruhák és öltönyök láthatatlan beszövése.

Szabók részére szivarzsebek, gomblyukak gyors és lelkiismeretes beszövése.